

CANISTERAPIE

1.) Klienti

- Všechny věkové kategorie
- Mentální postižení
- Tělesné postižení
- Smyslové postižení
- Autismus
- Epilepsie
- Psychologická (i stres, poruchy učení) a psychiatrická onemocnění
- Logopedie
- Geriatrie

2.) Ne všem klientům prospívá

- Agrese vůči zvířatům
(je možné, ale bezpečnost na prvním místě – někdy to nejde vůbec)
- Kynofobie
(násilí udělá většinou víc škody než užitku, učení napodobením 😊)
- Alergie
(existují hypoalergení plemena)

3.) Před canisterapií

- Příprava psa (čistý, vykartáčovaný pes)
- Potřeby (deka, balonky, miska na vodu...)
- Případně relaxační hudba, vonné svíčky
- Příprava lůžka a ležícího klienta

4.) První kontakt se psem

- Seznámení člověka a psa v bezpečném prostředí ze vzdálenosti
- Představení psa
- Nechat psa pohladit
 - a) úzkostné děti třeba jedním prstem
 - b) děti, které mají strach ze špíny a bacilů
– potom si hned můžou umýt ruce

Seznámení se psem přes další osobu

5.) Průběh canisterapie

Zásady:

- Celou dobu sledujeme naladění psa, včas ukončíme činnost, když je unaven (se psem, který není v kondici canisterapii neděláme)
- Sledujeme reakce klientů
- Říkáme klientům dopředu, co bude následovat – teď bude polohování, položím vedle vás / tebe psa (pejska)

6.) Ukončení canisterapie

- S klienty většinou zklidněním a relaxací
- Může být dohodnutá závěrečná hra (piškotování) – odměna pro psa i pro klienty
- Po canisterapii psi:
 - a) potřebují odreagování, aktivitu, aportování
 - b) potřebují, klid, odpočinek, spát

7.) Canisterapeutické techniky

- Uvědomování si vlastního těla
- Prokrvení periférií
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky
zvedání hlavy, posilování zádových a
šíjových svalů, plazení, motivace k chůzi
- Polohování
- Problémy sebeobsluhy
- Olizování

Uvědomování si hranic těla

Prokrvení periférií

Rozvoj jemné motoriky

Motivace ke zvedání hlavy

Posilování zádočných a šíjových svalů

Plazení

Přelézání

Motivace k chůzi

Polohování

- Vznik v 50.letech 20.století
- Princip – vyšší teplota těla psa (38 – 39°C)
- Účinky
 - a) uvolnění spasmů
 - b) zvýšené prokrvení periférií
 - c) zklidnění rytmu srdeční činnosti
 - d) zpravidelnění dýchání
- Psychická složka relaxace a dotyku se psem

- Cílové skupiny:
 - nejvíc – klienti s křečemi a třesem
 - dále všude, kde je výhodná relaxace, stresovaní lidé, lidé s psychickými problémy,
 - dále imobilní klienti
 - po aktivní činnosti
- Délka polohování: 15 -20 minut

Polohování malých dětí

Polohování přes hřbet

Polohování přes kolenní jamky

Polohování s asistentem

Problémy sebeobsluhy

- Rozvoj jemné motoriky a pohybů v kloubu
- Využíváme postroj, oblečení pro psa (zipy, spony, knoflíky), mašle na uvázání na psa
- Prohřívání končetin a prstů
- Relaxace

Olizování

- Může klientům vadit !
- Do spastické končetiny vložit piškot, pes jak se pro něj snaží „dolízat“ uvolňuje spasmus a pomáhá rozevřít ruku.

„Psychologické hry“

- Princip projekce
- Fantazie
- Práce s emocemi

- Jak ti / vám připadne, že se teď asi cítí pes / pejsek?
- Co si asi myslí?
- Co by řekl, kdyby uměl mluvit?

- Zkus udělat, co dělá pes / pejsek když....
se zlobí, bojí se, je smutný?
- Co by teď pes / pejsek rád dělal?
- Kde by chtěl být?
Koho by tam měl sebou?
- Co by si pes / pejsek mohl teď přát?
- Bojí se něčeho nebo někoho?
- ...

8.) Specifické diagnózy

- Roztroušená skleróza
- Stavby po cévní mozkové příhodě
- Dětská mozková obrna
- Demence
- Hyperaktivita
- Autismus

Roztroušená skleróza

- Možné problémy: poruchy mobility, snížená výkonnost, porucha vnímání těla
- Doporučení:
relaxační techniky, techniky uvědomění si těla, motivovat k procvičování hybnosti končetin (případně nácvik jemné motoriky), pasivně procvičovat končetiny v kloubech
- Klidný, trpělivý pes

Stavy po cévní mozkové příhodě

- Možné problémy: poruchy mobility, komunikace, percepce, kognitivní poruchy
- Doporučení: relaxace, motivovat k procvičování končetin, podporovat komunikaci (někdy navazovat kontakt piktogramy), případně nácvik jemné mot.
- Nemotivovat k chůzi, dokud není nacvičená s fyzioterapeutem

Dětská mozková obrna

- Možné problémy: poruchy mobility, rovnováhy, komunikace, mentální retardace, snížený x zvýšený tonus
- Doporučení: relaxační metody, sledovat projevy klienta – pozor na nekoordinované pohyby, pozor na to, i když to tak nevypadá, tak nás vnímají, nemluvit na ně přes třetí osobu

Demence

- Možné problémy: desorientace (v čase, prostoru, osobě), porucha komunikace, zúžení zájmů, nekritičnost
- Doporučení: individuální přístup, zjistit předem od personálu úroveň komunikace, relaxační techniky
- Nedoporučuje se opravovat klienta, když říká psovi např. Puňto

Hyperaktivita

- Aktivní pes
- Možnost jít ven (překážky, vodění, běh)
- Balonky, aportování,...
- Soustředění se – pes má jídlo, cvičí někdo jiný
- Závěrečná relaxace

Autismus

- Možné problémy: porucha společenské interakce, neochota se přizpůsobit změně, zvýšená úzkost z fyzického kontaktu
- Doporučení: pozvolně navazovat kontakt (např. využít pomůcek – vodítka), použité metody trpělivě opakovat, k výsledkům dochází až po týdnech a měsících
- Nedoporučuje se měnit techniky, psa a prostředí

9. Literatura

- Nerandžič, Z. *Animoterapie aneb Jak nás zvířata umí léčit*. 2006: Albatros.
- Galajdová, L. *Pes lékařem lidské duše aneb Canisterapie*. 1999: GRADA Publishing
- *Povídání o canisterapii*. 2000: Piafa Vyškov
- McElroyová, S. CH., *Zvířata jako učitelé a léčitelé*. 1999: Chvojko nakladatelství
- Fejkusová, H. & Mičulková, O. *Canisterapie v praxi*. 2003
- Odendaal, J. *Zvířata a naše mentální zdraví*. 2007: Nakladatelství Brázda, s.r.o.